

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia ..... 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 40 z późn.zm.), art. 4¹ ust. 1, ust.2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 2151) oraz art.10 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.z 2023r. poz. 1939) po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie z Uchwałą Nr XXII/300/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 października 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Raciborską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 8 listopada 2016 r. poz. 5641).

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2025, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Racibórz
z dnia ..... 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2024-2025**

RACIBÓRZ, LISTOPAD 2023

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie.....	4
II.	Harmonogram realizacji Programu, źródła finansowania	4
III.	Realizator Programu	4
IV.	Diagnoza lokalna	5
	1. Sytuacja demograficzna w latach 2017-2022	5
	2. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Racibórz w latach 2017-2022	6
	3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu na przestrzeni lat 2017-2022	7
	4. Nietrzeźwość w miejscach publicznych	9
	5. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” (MCP „Drogowskaz”) w Raciborzu.....	10
	6. Działalność profilaktyczna	11
V.	Adresaci Programu	11
VI.	Cele Programu	12
VII.	Zadania i wskaźniki zaplanowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025	12
	1. Zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków oraz dla osób zagrożonych uzależnieniem	12
	2. Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w rodzinach w których występuje problem alkoholowy, narkotykowy lub przemoc domowa, poprzez udzielanie tym osobom pomocy psychospołecznej i prawnej	13
	3. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym	14
	4. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat uzależnień behawioralnych oraz ryzyka zażywania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki)	17
	5. Podniesienie stanu wiedzy z zakresu prawa dotyczącego reklamy,	

handlu i spożywania alkoholu.....	18
6. Poszerzenie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej	18
7. Ułatwienie osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom dostępu do różnych form pomocy społecznej	18
VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu	19
IX. Sprawozdawczość	20

I. Wprowadzenie

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na gminy art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 40 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151.) oraz z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 1939).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa organy samorządu terytorialnego zobowiązane są do tworzenia planu działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych w postaci tzw. gminnego programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii, zwanym dalej Programem.

Przygotowany Program określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki, jak i redukcji szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej.

Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane są do lokalnych potrzeb oraz możliwości prowadzenia określonych form pracy, z uwzględnieniem posiadanych zasobów instytucjonalnych i kadrowych. Program przewiduje również współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

Przy opracowywaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz cele operacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Przygotowanie Programu odbyło się we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu, która pozytywnie zaopiniowała dokument.

II. Harmonogram realizacji Programu, źródła finansowania

Program realizowany będzie w latach 2024-2025, w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta Racibórz na rok 2024 i 2025, stanowiących dochody z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przeznaczone są na finansowanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz na finansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

III. Realizator i partnerzy Programu

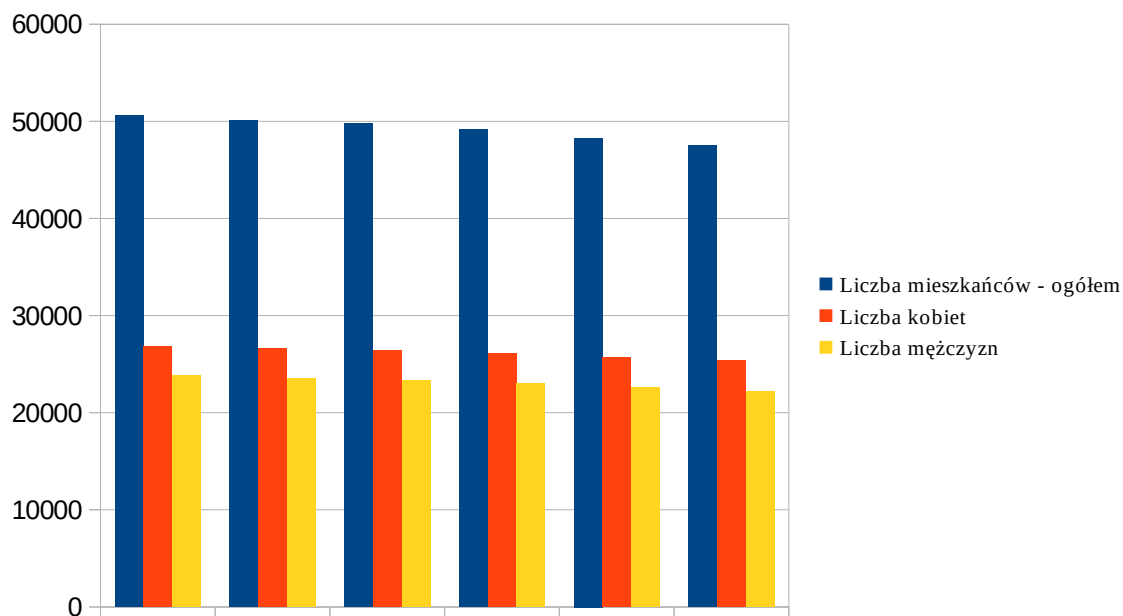
Realizatorem Programu jest **Urząd Miasta Racibórz**.

IV. Diagnoza lokalna.

1. Sytuacja demograficzna w latach 2017-2022

Rok	Liczba mieszkańców, w tym liczba kobiet i liczba mężczyzn		Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2017	50647	Kobiet 26779	505	656
		Mężczyzn 23868		
2018	50124	Kobiet 26575	468	683
		Mężczyzn 23549		
2019	49760	Kobiet 26428	460	650
		Mężczyzn 23332		
2020	49138	Kobiet 26 136	429	792
		Mężczyzn 23 002		
2021	48286	Kobiet 25 713	367	875
		Mężczyzn 22 573		
2022	47527	Kobiety 25 364	314	753
		Mężczyzn 22 163		

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Racibórz

Wykres 1 : Liczba ludności Raciborza w latach 2017-2022

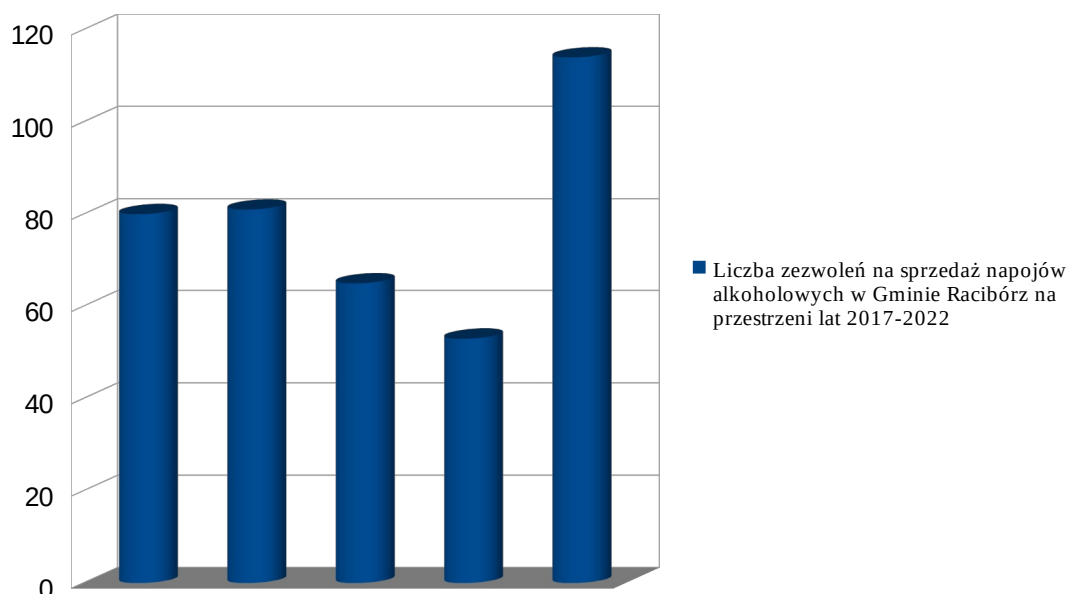
2. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Racibórz w latach 2017-2022.

Poniżej zostają zamieszczone informacje dotyczące wartości sprzedanego alkoholu oraz liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Racibórz na przestrzeni lat 2017-2022.

Tabela 1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Racibórz.

Rok	Poza miejscem sprzedaży			Razem	W miejscu sprzedaży			Razem	Ogółem
	według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	powyżej 18%		
2017	19	22	19	60	9	5	6	20	80
2018	19	19	18	56	10	7	8	25	81
2019	10	9	11	30	16	11	8	35	65
2020	16	16	16	48	4	1	0	5	53
2021	37	38	32	107	11	7	6	24	131
2022	28	29	28	85	13	9	7	29	114

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Racibórz

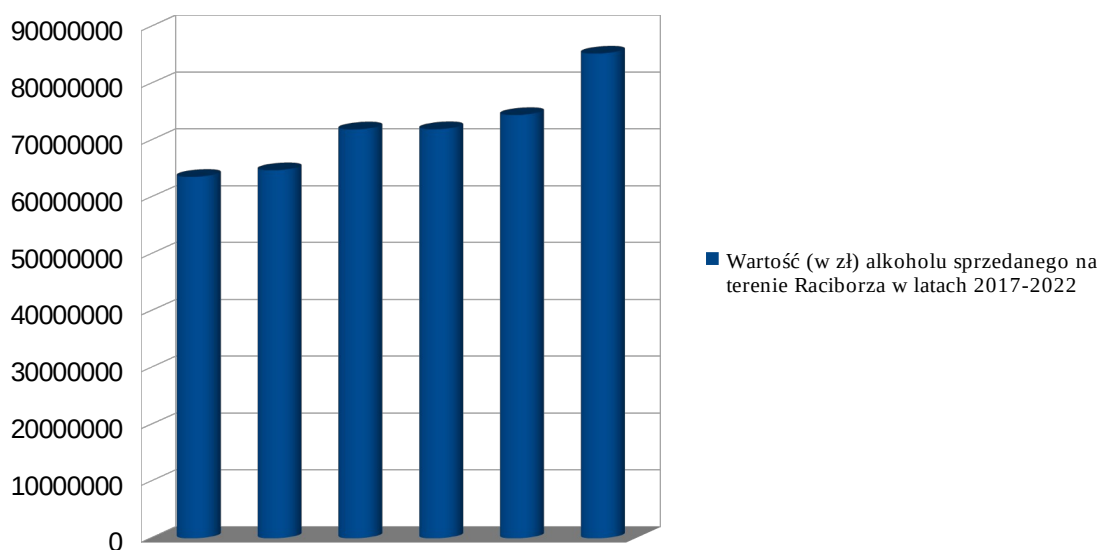

Wykres 2 : Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w Gminie Racibórz na przestrzeni lat 2017-2022

Tabela 2. Wartość (w zł) alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Racibórz (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych).

Rok	Do 4,5% (oraz piwa)	Od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18%	Razem
2017	27 675 868,30	6 943 766,90	28 972 895,56	63 592 530,76
2018	28 335 826,69	7 174 932,63	29 254 334,54	64 765 093,86
2019	31 129 853,81	7 821 211,19	32 980 674,60	71 931 739,67
2020	29 249 673,25	8 307 772,10	34 412 933,47	71 970 378,82
2021	28 939 782,71	8 930 873,37	36 599 164,45	74 469 820,53
2022	34 053 072,03	10 108 500,78	41 120 660,89	85 282 233 ,70

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Racibórz

Wykres 3 : Wartość w złotych alkoholu sprzedanego na terenie Gminy Racibórz w latach 2017-2022.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu na przestrzeni lat 2017-2022.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją, działa na podstawie art. 4¹ ust. 3, ust. 4 i ust. 5 oraz art. 25, 25a i 26 Ustawy. Zajmuje się inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej do podjęcia leczenia odwykowego.

Szczegółowe zadania Komisji:

- 1) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu.
- 2) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 3) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 4) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
    - a) motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
    - b) udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
    - c) kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne (badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu),
    - d) kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
    - e) udział w postępowaniu sądowym.
  - 5) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miasta Racibórz lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
  - 6) Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.
  - 7) Udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grupach roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- W skład Komisji zgodnie z art. 4¹ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Dane szczegółowe na temat działalności Komisji przedstawia poniższa tabela.

Tabela. 3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu na przestrzeni lat 2017-2022.

Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące		178	157	142	126	159	172
Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego		69	63	54	36	54	49
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące:		195	186	160	124	144	167
w tym:	osoby pokrzywdzone doznające przemocy	98	96	87	76	67	98
	osoby stosujące przemoc	43	41	38	31	38	31
	świadkowie przemocy	54	49	35	17	39	38
Liczba wydanych postanowień dotyczących zaopiniowania wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.		31	36	28	24	32	38

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu

4. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.

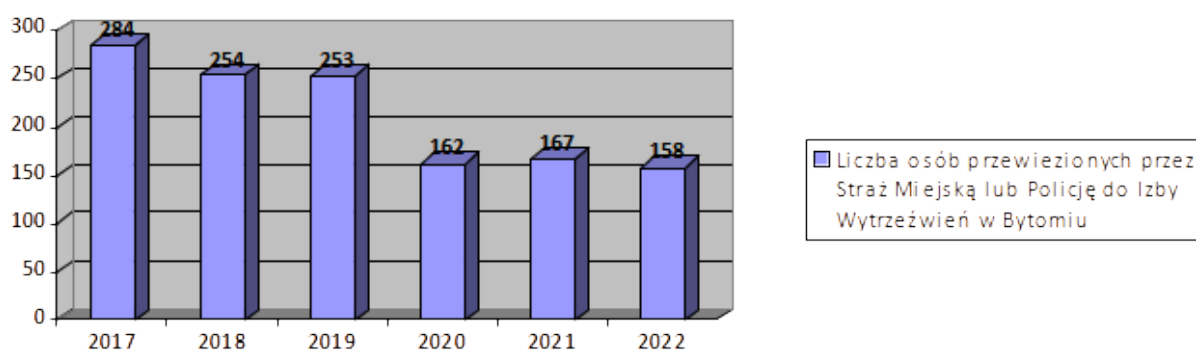
Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Racibórz a Gminą Bytom osoby nietrzeźwe przebywające na terenie Gminy Racibórz przewożone są do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu, która mieści się w ramach działalności Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu.

Liczbę osób nietrzeźwych przewiezionych z terenu Raciborza do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu oraz wartość świadczeń udzielonych przez Izbę obrazuje niżej zamieszczona tabela i zamieszczone wykresy.

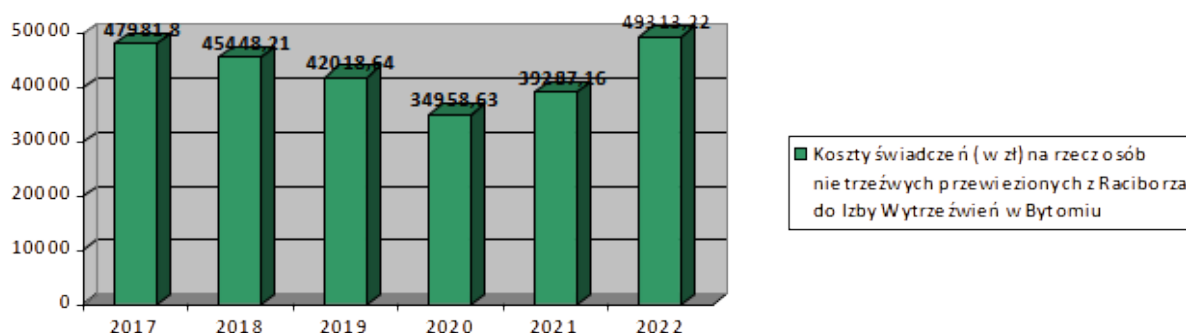
Tabela. 4. Świadczenia na rzecz osób nietrzeźwych przewiezionych z Gminy Racibórz do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób przewiezionych przez Straż Miejską lub Policję do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu	284	254	253	162	167	158
Koszt świadczeń na rzecz osób nietrzeźwych przewiezionych z Gminy Racibórz do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu	47 981,80	45 448,21	42 018,64	34 958,63	39 287,16	49 313,22

Źródło: Wydział Lokalowy i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz

Wykres 4 . Liczba osób przewiezionych przez Straż Miejską lub Policję do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu na przestrzeni lat 2017-2022.

Wykres 5. Koszt świadczeń (w zł) na rzecz osób nietrzeźwych przewiezionych z Raciborza do Izby Wytrzeźwień w Bytomiu na przestrzeni lat 2017-2022

5. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” (MCP „Drogowskaz”) w Raciborzu.

W Raciborzu przy ulicy księdza Józefa Londzina 46/5/5a i 7 funkcjonuje powstałe w 2006 roku Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz”. W ramach jego działalności oferuje się mieszkańcom Raciborza bezpłatne poradnictwo z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy domowej.

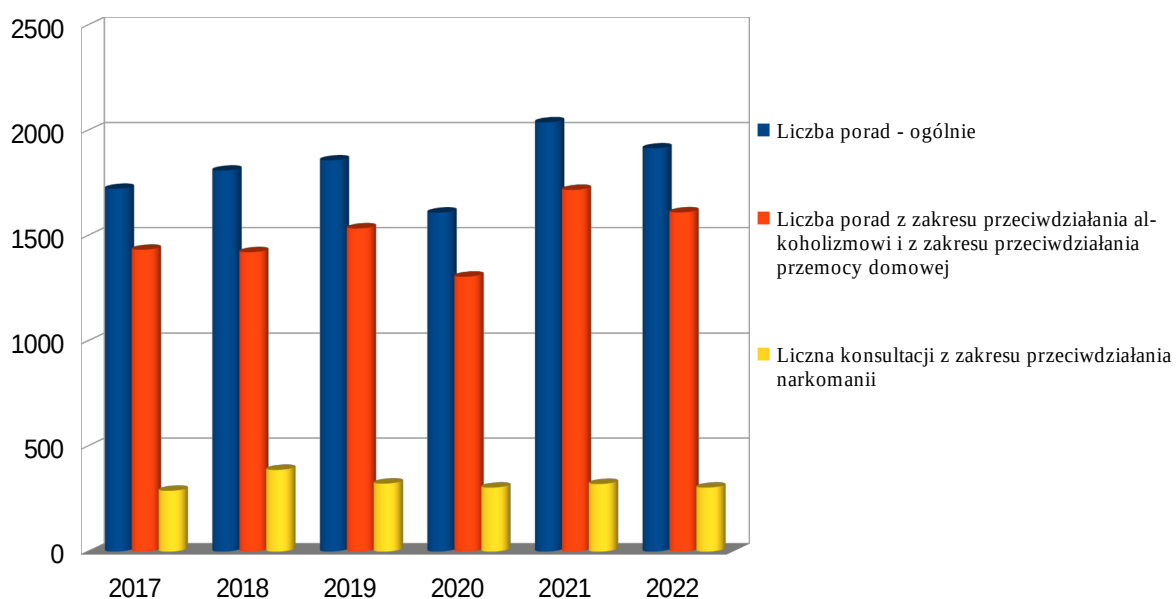
Głównym celem funkcjonowania MCP „Drogowskaz” jest podejmowanie interdyscyplinarnych, profesjonalnych i skoordynowanych działań, wykorzystując zarówno zasoby klientów i ich naturalnego otoczenia społecznego, jak i instytucji pomagających. Takie założenie funkcjonowania pomaga osobom, korzystającym z poradnictwa, odzyskać równowagę wewnętrzną i poczucie sprawstwa oraz pomaga w rozwiązywaniu problemów stanowiących podłoże sytuacji kryzysowych czy traumatycznych.

Zakres i ilość konsultacji udzielonych przez MCP „Drogowskaz” na przestrzeni lat 2017-2022 obrazuje niżej zamieszczona tabela i wykres.

Tabela. 5. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu w latach 2017-2022.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba porad, konsultacji ogółem	1723	1 810	1858	1610	2039	1915
Liczba porad, konsultacji udzielonych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1434	1422	1535	1306	1718	1611
Liczba porad ,konsultacji udzielonych w ramach przeciwdziałania narkomanii	289	388	323	304	321	304

Dane: Miejskie Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu

Wykres 6. Działalność Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu na przestrzeni lat 2017-2022

6. Działalność profilaktyczna.

Istotną rolę w zapobieganiu uzależnieniom pełni rola profilaktyki. Corocznie, w ramach Programu, wpisuje się zadania mające na celu ograniczenie występowania negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, będących konsekwencją nadużywania alkoholu lub/i zażywania narkotyków, a także związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Na przestrzeni 2017-2022 roku działalność profilaktyczna dla dzieci i młodzieży w Gminie Racibórz przedstawia się następująco:

Rok		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Działania							
	ilość podmiotów	20	16	17	0	15	15
Organizacja szkolnych programów profilaktycznych	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	130 783,25	118 379,73	109 509,21	0	165 312	209 096
	ilość podmiotów	14	15	10	9	16	15
Organizacja pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowo – profilaktycznych w ramach propagowania zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego z realizacją programu profilaktycznego	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	280 000	290 000	300 000	150 000	487 080	372 205
	ilość podmiotów	5	7	7	2	0	2
Organizacja wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	90 000	80 000	100 000	15 400	0	30 370
	ilość podmiotów	4	4	3	3	3	2
Realizacja programów profilaktycznych z elementami opieki i wychowania dzieci i młodzieży	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	240 000	240 000	190 000	201 000	199 000	200 000
	ilość podmiotów	1	1	1	1	1	1
Realizacja programów z zakresu streetworkingu (Pedagog Ulicy)	wysokość środków finansowych przekazanych na realizację zadania	34 000	34 000	50 000	50 000	50 000	50 000

Źródło: Wydział Lokalowy i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Racibórz.

V. Adresaci Programu

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców Raciborza, a w szczególności do wybranych grup: osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami, ich rodzin, osób

dotkniętych przemocą domową, jak również dzieci i młodzieży raciborskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

VI. Cele Programu

Celem strategicznym Programu jest ograniczenie na terenie Gminy Racibórz zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu oraz zażywania narkotyków, a także zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków oraz dla osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w rodzinach w których występuje problem alkoholowy, narkotykowy lub przemoc domowa poprzez udzielanie tym osobom pomocy psychospołecznej i prawnej ;
- 3) ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym;
- 4) zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat uzależnień behawioralnych oraz ryzyka zażywania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki);
- 5) podniesienie stanu wiedzy z zakresu prawa dotyczącego reklamy, handlu i spożywania alkoholu;
- 6) poszerzanie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej;
- 7) podnoszenie kompetencji osób współrealizujących Program poprzez organizację różnych form szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym;
- 8) ułatwienie osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom dostępu do różnych form pomocy społecznej.

VII. Zadania i wskaźniki zaplanowane w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024 - 2025

1. Zwiększenie oferty pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub/i narkotyków oraz dla osób zagrożonych uzależnieniem.

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działania określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Dofinansowanie/ finansowanie zadań z zakresu pomocy terapeutycznej i	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania; b) ilość osób korzystających z pomocy.	2.7.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i

rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;		reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich
2) Finansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin w Gminie Racibórz;	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na podnoszenie kwalifikacji osób realizujących Program; b) ilość osób przeszkolonych.	2.3.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień 2. (Uzależnienie od alkoholu) Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie
3) Dofinansowanie prowadzonych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych i nadużywających alkoholu dowożonych z terenu Raciborza do izby wytrzeźwień	a) ilość osób przewiezionych z terenu Raciborza do izby wytrzeźwień; b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na rzecz przeprowadzonych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych i nadużywających alkoholu dowożonych z terenu Raciborza do izby wytrzeźwień.	2.7. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich
4) Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w zakresie prowadzonej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego;	a) ilość badań przeprowadzonych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu; b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na badania biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	2.7.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

2. Poprawa sytuacji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w rodzinach w których występuje problem alkoholowy, narkotykowy lub przemoc domowa, poprzez udzielanie tym osobom pomocy psychospołecznej i prawnej.

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Finansowanie lub dofinansowywanie lokalnych punktów konsultacyjnych, w tym prowadzenie Miejskiego Centrum Profilaktyki „Drogowskaz” w Raciborzu (finansowanie wynagrodzenia osób udzielających porad, zakup niezbędnego wyposażenia, finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób udzielających porad, zakup usług pozostałych)	a) liczba finansowanych lub dofinansowywanych punktów konsultacyjnych; b) liczba porad/konsultacji udzielonych w ramach realizacji zadania; c) wysokość środków przeznaczonych na działalność punktów konsultacyjnych.	2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin. 2.7. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Redukcja

		szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich 2.6. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie 2.1. (uzależnienia od narkotyków) zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP
2) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem uzależnienia;	a) liczba osób przeszkolonych; b) liczba szkoleń i kursów specjalistycznych.	2.3. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
3) Opracowywanie, zakup gotowych publikacji i upowszechnianie materiałów: a) z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej, b) zawierających informacje o zadaniach i kompetencjach podmiotów świadczących pomoc w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy domowej.	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na zakup materiałów edukacyjno – informujących; b) liczba zakupionych lub opracowanych materiałów edukacyjno – informujących.	2.1 (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom 2.3. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień

3. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez realizację działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Realizacja programów profilaktycznych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, w tym programy rekomendowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów	a) liczba realizowanych programów profilaktycznych; b) ilość podmiotów realizujących działania; c) wysokość środków	2.4. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki

Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii;	finansowych przeznaczonych na realizację programów	o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego
2) Organizacja lub dofinansowanie zajęć dla rodziców i opiekunów dzieci uczęszczających do placówek realizujących programy profilaktyczne;	a) liczba rodziców i opiekunów biorących udział w programach profilaktycznych; b) liczba działań adresowanych do rodziców.	2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
3) Organizacja zajęć pozalekcyjnych o charakterze sportowym wraz z realizacją programów profilaktycznych;	a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach o charakterze sportowym; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację pozalekcyjnych zajęć o charakterze sportowym.	2.1 (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom 2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
4) Dofinansowanie programów profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi;	a) liczba realizowanych programów profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi; b) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych z elementami opiekuńczo – wychowawczymi; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na programy profilaktyczne z elementami opiekuńczo – wychowawczymi.	2.4. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego 2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie

		i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
5) Realizacja programów profilaktycznych realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;	<ul style="list-style-type: none"> a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w realizowanym programie profilaktycznym; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na programy profilaktyczne realizowane przez placówkę wsparcia dziennego. 	<p>2.4. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego</p> <p>2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin</p>
6) Zapewnienie dzieciom pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej w ramach programów profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych;	<ul style="list-style-type: none"> a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą psychologiczną lub /i socjoterapeutyczną; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację działania. 	<p>2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin</p>
7) Realizacja programów profilaktycznych z zakresu streetworkingu;	<ul style="list-style-type: none"> a) liczba podmiotów realizujących działania; b) liczba dzieci i młodzieży objętych zadaniem; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację działania. 	<p>2.5. (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin</p> <p>2.1. (uzależnienia od narkotyków) zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP</p>
8) Dożywanie dzieci uczestniczących	a) liczba osób objętych	2.5. (zintegrowane

w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych	działaniem b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania	przeciwdziałanie uzależnieniom) Poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
--	--	--

4. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat uzależnień behawioralnych oraz ryzyka zażywania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki)

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych lub włączanie się w realizację kampanii ogólnopolskich; 2) Organizacja różnych form szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym; 3) Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie działalności edukacyjno – informacyjnej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz przeciwdziałania przemocy domowej; 4) Monitorowanie zagrożeń społecznych poprzez zlecenie przeprowadzenia lokalnej diagnozy społecznej	a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na lokalne lub ogólnopolskie kampanie profilaktyczne; b) ilość przeprowadzonych kampanii profilaktycznych; c) ilość zorganizowanych form szkoleniowych d) liczba osób objętych badaniem - diagnozą lokalną e) wysokość środków finansowych przeznaczonych na diagnozę lokalną	2.1 (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom 2. 2 (zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających , substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia i dostępności alkoholu) 2.3.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki

	uzależnień
--	------------

5. Podniesienie stanu wiedzy z zakresu prawa dotyczącego reklamy, handlu i spożywania alkoholu

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Prowadzenie prewencyjnych kontroli pod kątem: a) nieprzestrzegania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, b) wypełniania przez sprzedawców obowiązków nałożonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	a) liczba interwencji pod kątem: – nieprzestrzegania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, – wypełniania przez sprzedawców obowiązków nałożonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	2.5. (uzależnienie od alkoholu) Zwiększenie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych

6. Poszerzanie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadania	Wskaźniki
1) Współpraca z podmiotami współrealizującymi Program poprzez wzajemne informowanie się o podjętych działaniach oraz ich efektach w ramach realizacji zadań; 2) Współpraca ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami biorącymi udział w realizacji Programu: a) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizujących zadania statutowe związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi lub/i przeciwdziałaniem narkomanii; b) udzielanie rekomendacji;	a) liczba podmiotów biorących udział w realizacji Programu; b) wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie programów profilaktycznych w ramach ogłoszonych otwartych konkurach ofert na realizację zadań publicznych; c) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu.

7. Ułatwienie osobom uzależnionym od narkotyków i ich rodzinom dostępu do różnych form pomocy społecznej

Zadania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w Narodowym Programie Zdrowia
1) Udzielanie pomocy społecznej osobom i rodzinom zagrożonym oraz dotkniętym problemem narkomanii; 2) Podnoszenie poziomu wiedzy pracowników z zakresu przeciwdziałania narkomanii;	a) ilość osób i rodzin, które zostały objęte różnymi formami pomocy społecznej, b) ilość zorganizowanych szkoleń c) ilość osób, które wzięły udział w szkoleniach	2.3.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień 2.7.(zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom) Redukcja

		szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich
--	--	--

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciborzu

1. Członkom Komisji za wykonanie czynności przewidzianych w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przysługuje wynagrodzenie.
2. Za czynności wykonane w ramach:
  - 1) posiedzenia zespołu realizującego zadania w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego – członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie (za udział w każdym posiedzeniu) w wysokości 9% minimalnego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokość minimalnej stawki godzinowej (odpowiednio: w ramach działania w 2024 roku - na rok 2024, w ramach działania w 2025 roku – na rok 2025) , zwanym dalej Rozporządzeniem;
  - 2) posiedzenia zespołu dokonującego kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zasad i warunków korzystania z tych zezwoleń – członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie (za udział w każdym posiedzeniu) w wysokości 3% minimalnego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu;
  - 3) za udział w posiedzeniach plenarnych członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 3 % minimalnego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu (za udział w każdym posiedzeniu).
3. Za kierowanie pracami Komisji, organizowanie jej prac i reprezentowanie Komisji na zewnątrz:
  - 1) członkowi Komisji, pełniącemu funkcję Przewodniczącego Komisji, przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu;
  - 2) członkowi Komisji za czynności wykonywane w ramach obsługi administracyjno - biurowej Komisji, przysługuje zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie w wysokości 40% minimalnego wynagrodzenia określonego w Rozporządzeniu.
4. Wypłata wynagrodzeń, o których mowa w ust. 2 i ust. 3 odbywa się w terminie do dnia 20-tego każdego następnego miesiąca, za wyjątkiem wynagrodzeń w miesiącu grudniu gdzie ich płatność nastąpi:
  - 1) w 2024 roku do dnia 31 grudnia 2024r.
  - 2) w 2025 roku do dnia 31 grudnia 2025r.

Płatność następuje na podstawie miesięcznych wniosków złożonych do Urzędu Miasta Racibórz przez Przewodniczącego Komisji lub przez Zastępcę Przewodniczącego Komisji.
5. Podstawą uwzględnienia we wniosku, o którym mowa w ust. 4 wynagrodzenia z tytułów, o których mowa w ust. 2 jest lista obecności z posiedzeń członków Komisji.

IX. Sprawozdawczość

1. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Prezydent Miasta Racibórz sporządza:
  - 1) raport z wykonania w danym roku Programu, który przedkłada Radzie Miasta Racibórz w terminie do 30 czerwca roku następnego, którego raport dotyczy (art. 4¹ust. 2b);
  - 2) informację na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w zakresie realizacji działań podejmowanych w danym roku z zakresu realizacji Programu i przekazuje ją do Centrum w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja (art. 4¹ust. 2c).
2. Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym jednostki samorządu terytorialnego przekazują właściwemu wojewodzie do dnia 31 marca każdego roku roczną informację o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego.

Uzasadnienie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa organy samorządu terytorialnego zobowiązane są do kształtowania polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii.

Jednym z podstawowych zadań samorządu w tym zakresie jest tworzenie gminnego programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały stało się uzasadnione.